

Onze avondwandelingen in 2016

Voortbouwend op een jarenlange traditie maken we tijd om tijdens het hoogtepunt van de lente, op vrijdagavond een natuurwandeling te maken in een natuurgebied in de streek. Steevast wordt die ook afgesloten met een glaasje.

Afspraak om 19u op de hoek van de Meiboomlaan en de Lindenstraat (thv Roularta) waar we carpoolen.

13 mei: Provinciedomein Tillegembos in St-Michiels-Brugge

Het Tillegembos grenst aan de Brugse agglomeratie en is het oudste provinciedomein van West-Vlaanderen. In 1963 werden de eerste 44 ha aangekocht en daarna werd dit domein regelmatig uitgebreid tot momenteel 135 ha.

De inrichting van het domein is hoofdzakelijk afgestemd op de passieve recreatie.

Al wandelend ontdek je er grote verscheidenheid. Naald- en loofbossen wisselen er elkaar af.

In de vallei van de Kerkebeek vind je elzenbroeken met mooie voorjaarsflora. In bepaalde domeingedeelten wordt aan natuurontwikkeling gedaan: droge heide, natte heide en bloemrijke hooilanden.

Genomen uit de mooi verzorgde folder van de provincie:

Tillegem heeft ook cultuurhistorisch een en ander te bieden: een prachtig kasteel met een formele tuin, een neogotische domeinhoeve met een rosmolen.

Het provinciedomein "Tillegembos" situeert zich tussen de vallei van de Kerkebeek en de zandige "rug van St.-Andries". Bij het doorkruisen van dit gebied vanaf de Kerkebeek naar de Torhoutsesteenweg toe, wandelen we op de volgende bodems: natte, alluviale kleigronden, matig natte leem-zandgronden, venige gronden, droge zandgronden en podzolgronden.

Podzolgronden vinden we in het zandige deel van het domein. Daar de bodem arm en doorlatend is en omdat de mens er gedurende eeuwen hout en bladgrond wegnam, spoelden de humusdeeltjes en het ijzer uit de bovenste grondlaag weg. Op een dieper niveau werden deze deeltjes afgezet en vormden er een donkergekleurde band. Net daaronder vinden we het zgn. moedergesteente: egaal bleek of roestkleurig zand. De typische vegetaties van een dergelijke bodem zijn zomereiken, berken en velden van struikheide. In het laaggelegen bosgedeelte bij de brug over de Kerkebeek vind je in de lente de bosanemoon en het muskuskruid. Om de massaai bloeiende bosanemonen te bewonderen, moet je de Albertlaan oversteken en rond het Novotel even rondkijken. In dit bosgedeelte groeit er nog een grote groep veldiepen, die ogenschijnlijk geen last hebben van de gevreesde olmenziekte.

Het zand-lemig overgangsgedebied tussen de vallei en de zandrug kende een langdurig landbouwkundig gebruik. Hier werden bebossingen uitgevoerd met inlandse loofhoutsoorten. Plaatselijk ontwikkelde er zich een elzenbroek. In de weiden aan de bosrand

vinden we soorten als wolfsklauw, penningkruid, holpijp, lidrus, pinksterbloem, koekoeksbloem, veenwortel...

Verwijderen we ons wat verder van de vallei dan belanden we in een typisch eiken-berkenbos met zomereiken en ruwe berken als kenmerkende bomen.

Als planten treffen we er het pijpenstrootje, een mooi gras, en dubbelloof, een prachtige varens, aan.

De overgang van het eikenberkenbos naar het beukeneikenbos is niet zo duidelijk. De Amerikaanse vogelkers voelt zich in beide bostypes maar al te goed thuis. Een opdringerige Amerikaan is het wel. In Nederland heeft men hem met de naam "bospest" bedacht. Het is een meer dan vitale, moeilijk klein te krijgen boomsoort. De talrijke bessen, die de vogels wel lusten, en een vlugge opslag vanuit de afgezaagde stam zorgen voor een aanhoudende uitbreiding van deze ongewenste soort.

In het Tillegembos vinden we nogal wat naaldboutbossen. De vier soorten die er werden aangeplant zijn: grove den, zwarte Corsicaanse den, lork en douglasspar.

Het Tillegembos zingt het jaar rond. Tijdens de winter bakent het winterkoninkje of het roodborstje al fluitend een voedselterritorium af. Als de lente komt, nemen nieuwe zangers plaats in de orkestbak. Tjiftjaf en fitis zijn bij de eersten om hun stem te verheffen tussen het prille groen. Zwartkoppen, tuinfluiters, fluiters en vele andere nemen al vlug hun plaatsje in. En als de koekoek zich laat horen is het orkest volledig.

Plots kan het echter stil worden in het bos. Dan is er veelal een rover in de buurt. In de winter is het de vliegenvlugge sperwer die tussen bomen en struiken jaagt. Voor de torenvalk zijn de vogels te vlug. Al biddend speurt hij naar muizen en grote insecten in graslanden en -bermen. De torenvalk broedt in Tillegem, zo ook de boomvalk en de buizerd. De boomvalk is wel de energiekste. Razendsnel stort hij zich op vliegende vogels en libellen. De buizerd, de grootste van de vier, cirkelt al zwevend door de lucht. Dode, gewonde of verzwakte dieren vormen zijn belangrijkste prooi.

Het eekhoortje is de verzamelaar onder de zoogdieren. Rond 1985 deed deze lenige klauteraar zijn heroptreden in het bosgebied ten zuiden van Brugge. Nu is het een algemene verschijning in Tillegem en omstreken.

Insecten zijn er bij honderden in allerlei vormen en kleuren. Daar er in het Tillegembos veel struikvormige of jonge eiken en berken groeien, laten bepaalde soorten zich gemakkelijk observeren. Een galwespe vinden op de eik is niet gemakkelijk. De gal, de vergroeiing door een dergelijk minuscuul insect veroorzaakt, springt vlugger in het oog.

20 mei: Park Mariënstede in Dadizele

Park Mariënstede vormt samen met het gemeentelijk domein 't Torreke en domein het Rosarium een groene long in het centrum van Dadizele. Gelegen langs de Remi Dewittestraat, in de schaduw van de Basiliek, situeert de tuin van het voormalig retrainthuis zich midden de dorpskern van de toeristische gemeente.

Tot februari 1999 was het park verboden terrein voor het publiek. Zowel vzw Mariënstede als het gemeentebestuur zag hier graag verandering in komen en sloten een gebruiksovereenkomst af. In het park is namelijk zoveel moois aanwezig dat dit gedeeld moet kunnen worden met zoveel mogelijk mensen. Er zijn heel wat waardevolle bomen, de mooie bosanemoon kleurt het park in het voorjaar sneeuwwit, je hoort spechten, ziet het ijsvogeltje aan de oever van de vijver... Allemaal dingen die de moeite waard zijn.

Hoe meer het park bezocht werd, hoe meer het besef groeide dat de bewoners van Mariënstede onvoldoende konden genieten van de aanwezige fauna en flora in 'hun eigen park' en daar wilden het gemeentebestuur en vzw Mariënstede verandering in brengen. Project Mariënstede was geboren.

Het project werd meer dan het opruimen van een verouderd en jarenlang ontoegankelijk park. Het park moest toegankelijk worden voor iedereen, ook de rolstoelgebruikers. De bezoekers moeten oog krijgen voor het natuurschoon die in het park aanwezig is en de aanwezige verscheidenheid aan fauna en flora moet maximaal ondersteund worden en waar mogelijk, door gericht beheer, nog vergroot. Dit is goed gelukt.

Wij focussen ons op de vleermuizen, want die zijn er ook. Gudrun Sinnaeve geeft ons een woordje uitleg.

27 mei: Kasteelpark in Zonnebeke

In augustus 2014 ging het Passchendaele Memorial Park open. Dit gaat om het herenigen van de twee kasteelparken van Zonnebeke die sinds 1960 zijn gescheiden. Rond het pittoreske landhuis uit 1933 werd het landschapspark heraangelegd. Landschap, recreatie en educatie zijn een leidraad binnen het ontwerp. Binnen de parkuitbreiding is een ruime parking, evenementenweide en ruimte voor natuur en recreatie voorzien.

Na de opening van de nieuwe fietsroute 'The Legacy' in 2014, volgde in 2015 de opening van drie nieuwe wandellussen: één naar Polygon Wood, één naar Tyne Cot Cemetery, en The Canadian Walk. Speur in het Polygon Wood naar roofvogels en breng een bezoek aan het Buttes New British Cemetery, waar vooral Australische en Nieuw-Zeelandse soldaten van de Eerste Wereldoorlog begraven liggen. De tweede lus verbindt het kasteelpark met Tyne Cot Cemetery, de grootste Britse militaire begraafplaats Commonwealth ter wereld. The Canadian Walk neemt je mee in de voetstappen van de Canadese troepen die in 1917 op het einde van de Slag bij Passendale de ruïnes van het dorp innamen.

We rijden er met de fiets naar toe. Zo kunnen we ook een stuk van de fietsroute 'The Legacy' mee pikken.

3 juni: Noordschotebroek en Reningse Broeken

Dit natuurgebied ligt op de linkeroever van het kanaal Ieper-IJzer, ten noorden van de dorpskern van Noordschote. Het ligt tussen de Drie Grachten- en Knokkebrug, maar is niet toegankelijk. Toch kun je vanaf de openbare paden een idee krijgen van dit gebied. De Noordschote- en Reningse Broeken zijn opgenomen in het natuurinrichtingsproject kanaal Ieper-IJzer van 2001 waar de Vlaamse overheid in natuurontwikkeling investeerde. Het gebied wordt al bijna tweehonderd jaar gebruikt voor landbouwdoeleinden. Het was de bedoeling een deel van de zone beter in te richten om de aanwezige natuurwaarden meer kansen te geven, zonder de landbouwactiviteiten drastisch te hypothekeren. In de buurt van het gebied passeren vrij veel vogelkijkers die regelmatig interessante waarnemingen doen. Zo werden hier onder meer buizerd (regelmatig), ransuil, grote zilverreiger (zeldzaam), grauwe gors (zeer zeldzaam) en vele ganzen-, eenden- en steltlopersoorten gezien, tot en met de blauwe kiekendief (zeldzaam in de winter). Deze Broeken kun je goed overschouwen vanaf het jaagpad op de linkeroever van de IJzer.

10 juni: Kleiputten van Ploegsteert

In 1976 beslisten de Steenbakkerijen van Ploegsteert om de ontgonnen terreinen te beheren als moerasgebied. De vzw 'Réserve naturelle et ornithologique de Ploegsteert' werd opgericht. Op vandaag beslaat het natuurreservaat zo'n 150 ha en biedt het onderdak aan 220 verschillende vogelsoorten.

Aangepaste beheerswerken houden het water kunstmatig ondiep. Dit moerasgebied bevordert de ontwikkeling van planten en ongewervelden, waar ook ontelbare vogels op af komen. Daarnaast doen we aan 'bosbeheer', om te vermijden dat enkele agressieve planten- en bomensoorten de volledige zone zouden overwoekeren.

Een volgend project voorziet in het aanleggen van eilandjes, waardoor we ook steltlopers kunnen aantrekken. Tegen 2020 wensen we op die manier een natuurreservaat van 175 ha te beheren.

Het is nadrukkelijk de bedoeling hier natuur te observeren en niet om uw hond uit te laten, te joggen of te mountainbiken. Dat observeren kan in een strategisch geplaatste kijkhut of vanaf enkele brede wandelpaden. De andere plaatsen zijn niet openbaar toegankelijk.

U bereikt het natuurreservaat via de ingang aan de Rue du Gheer. Na een paar 100 m neemt u het loopbruggetje over de afgedekte transportband tot aan het infobord.

Het is ten strengste verboden om het natuurreservaat via de fabrieksgebouwen in te gaan!

17 juni: Oude Spoorweg-Vaarttaluds in Moen

Oude Spoorweg - Vaarttaluds bestaat, zoals de naam aangeeft, uit twee deelgebieden, een oude spoorwegberm en de taluds van het kanaal Bossuit-Kortrijk. Wandel tussen orchideeën, langs boomgaarden en door bossen vol bosanemonen. Geniet van de prachtige natuur van Zwevegem.

De heuvelkam, die de waterscheidingslijn vormt tussen het Leien en het Scheldebekken, werd bij de verbreding van het Kanaal Bossuit-Kortrijk doorsneden. Zo ontstonden brede taluds, die nu een bijzonder zeldzame flora herbergen.

Op de Vaarttaluds is een kruidenrijk grasland ontstaan met vleeskleurige orchis, rietorchis, bijenorchis en verschillende soorten wasplaten. Parnassia, bitterling en fraai duizendguldenkruid zijn er ook te vinden. Duizenden margrietten in bloei zijn een lust voor het oog.

In de Oude Spoorweg is de verscheidenheid in vegetatie groot, van droog naar nat. Onder spontaan gegroeide bosjes gedijen wilde hyacint, adelaarsvaren, spekwortel en bosanemoon, een restant van het vroegere Braebosch op de Keiberg. Op de on-

doordringbare klei van het Orveytbos zijn poelen ontstaan die rijk zijn aan amfibieën en waar watervogels komen foerageren.

Om zijn uitzonderlijke waarde behoort het gebied tot Europees Habitatrictlijng gebied. De eigenaar van het gebied, Waterwegen en Zeekanaal NV, sloot met Natuurpunt in 2014 een nieuwe overeenkomst voor het beheer af. Vrijwilligers van Natuurpunt Zwevegem en professionele medewerkers maaien de zongerichte noordoostoever, terwijl op de zuidwestelijke oever en het door het Agentschap voor Natuur en Bos beheerde Orveytbos Shetlandpony's grazen.

BANDEN VANDEWALLE

Al meer dan 25 jaar uw bandenspecialist!

Voor alle Auto-, Vrachtwagen-, & Landbouwbanden.

TEL: 051.70.33.68

www.bandenvandewalle.be

Sint-Jansstraat 161, 8840 Staden

Ma-Vrij: 8u-12u & 13u-18u Zat: 8u-12u

Volg ons vanaf nu ook op